

Nieuw Haags Peil van 2 januari 2006

De afgelopen twee weken is de positie van de PvdA duidelijk versterkt. 52 zetels is een score, die wij niet meer gemeten hebben sinds november 2004. Daardoor staan de drie linkse partijen op 76 zetels.

De regeringspartijen staan samen op 59 zetels. D66 is weer wat gestegen.

Vergeleken met 1 jaar geleden zijn er een aantal duidelijke verschuivingen. De belangrijkste ervan is de forse daling van Groep Wilders van 21 zetels naar 6. De drie linkse partijen zijn in die periode gestegen van 71 naar 76.

De drie regeringspartijen zijn gestegen van 49 naar 59.

Peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	2-1-2004	2-1-2005	2-1-2006
CDA	44	33	30	33
PvdA	42	48	50	52
VVD	28	28	16	22
LPF	8	3	0	0
Groen Links	8	10	7	9
SP	9	16	14	15
D66	6	5	3	4
ChristenUnie	3	5	6	6
SGP	2	2	2	2
Partij voor de Dieren	0	0	1	1
Groep Wilders	0	0	21	6
Totaal	150	150	150	150

Electorele positie van partijen 2003, 2004, 2005, 2006

In dit overzicht is te zien hoe de electorale positie van de partijen is veranderd. Er wordt een overzicht gegeven van de scores rond de jaarwisseling van de afgelopen 4 jaar.

Terwijl de zetelverdeling over de drie jaar fors verschoof is uit dit overzicht te zien dat de schommelingen in electorale positie voor de meeste partijen behoorlijk stabiel blijft.

Interessant is als we het verloop van electorale potentie bekijken bij de CDA, VVD en PvdA dan zien we wel verschuivingen:

- Bij de CDA-kiezers is de positie van de ChristenUnie en de SP fors versterkt.
- Bij de PvdA-kiezers is de positie van Groen Links en SP duidelijk beter geworden.
- Bij de VVD-kiezers is de positie van de CDA verzwakt.

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	Allen				kiezer CDA*)			
	20-1-03	2-1-04	2-1-05	2-1-06	20-1-03	2-1-04	2-1-05	2-1-06
CDA	36%	28%	25%	28%	79%	70%	69%	69%
PvdA	36%	38%	38%	38%	26%	16%	16%	15%
VVD	35%	27%	26%	27%	38%	28%	33%	32%
LPF	16%	11%	4%	11%	7%	9%	3%	7%
GrLinks	17%	22%	22%	22%	9%	2%	5%	11%
D66	18%	19%	14%	19%	13%	17%	9%	8%
SP	23%	27%	26%	27%	14%	5%	10%	21%
ChristenUnie	5%	7%	11%	7%	7%	9%	20%	29%
SGP	2%	2%	3%	2%	2%	2%	4%	7%
Partij voor de Dieren			5%				2%	2%
Groep Wilders			28%				30%	17%

) heeft CDA gestemd bij vorige verkiezingen

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	kiezer PvdA				kiezer VVD			
	20-1-03	2-1-04	2-1-05	2-1-06	20-1-03	2-1-04	2-1-05	2-1-06
CDA	5%	0%	2%	2%	32%	24%	15%	19%
PvdA	95%	89%	94%	92%	15%	4%	10%	9%
VVD	3%	4%	5%	4%	87%	85%	68%	76%
LPF	1%	2%	2%	1%	13%	21%	4%	8%
GrLinks	32%	46%	39%	52%	4%	1%	5%	4%
D66	20%	19%	12%	9%	15%	22%	16%	18%
SP	32%	50%	48%	55%	6%	7%	9%	7%
ChristenUnie	1%	2%	2%	7%	1%	1%	1%	7%
SGP	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Partij voor de Dieren			4%	4%			3%	6%
Groep Wilders			11%	4%			50%	35%

Vertrouwen in politiek en politici

Het vertrouwen in de politiek is op dit moment iets hoger dan doorgaans in 2005 werd vastgesteld.

De VVD-ers scoren relatief hoger en de CDA-kiezers relatief lager.

Vertrouwen in de politiek	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
21/10/02	4.8	5.2	4.9	4.9
02/12/02	5.0	5.4	5.0	4.9
23/12/02	4.7	5.3	4.8	4.4
13/01/03	5.2	5.5	5.4	5.3
27/01/03	5.8	6.4	5.8	5.7
17/02/03	5.7	6.3	5.4	6.0
31/03/03	5.0	5.9	4.5	5.1
14/04/03	4.3	5.0	4.2	3.9
9/06/03	4.6	5.5	5.4	3.7
22/09/03	4.0	5.1	4.8	3.1
5/01/04	4.0	5.3	4.6	3.2
29/11/04	4.0	5.7	4.5	2.4
21/03/05	4.2	6.1	4.7	2.6
02/01/06	4.2	5.3	5.0	3.2

In de afgelopen week is niet alleen de positie van de PvdA versterkt, maar ook van Wouter Bos.

Marijnissen scoort met 5.6 ook relatief hoger dan normaal.

Verhagen en Van Aartsen blijven het relatief slecht doen.

	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Verhagen 9/06/03	4.2	5.2	4.9	3.4
Verhagen 29/09/03	4.0	5.4	4.8	2.8
Verhagen 13/09/04	4.0	5.6	4.9	2.7
Verhagen 02/01/06	4.0	5.0	5.2	2.7
Bos 21/10/02	5.7	5.6	5.6	7.4
Bos 20/01/03	5.9	5.7	5.2	8.0
Bos 6/04/04	4.8	4.0	3.8	6.6
Bos 02/01/06	5.1	4.3	3.7	7.0
Van Aartsen 9/06/03	4.9	5.4	5.6	4.5
Van Aartsen 29/09/03	4.4	5.1	5.4	3.7
Van Aartsen 6/04/04	5.2	6.3	6.4	4.1
Van Aartsen 02/01/06	3.8	4.1	5.5	2.8
Marijnissen 7/10/02	6.8	6.6	6.3	7.3
Marijnissen 20/01/03	5.6	5.4	4.7	6.5
Marijnissen 6/04/04	5.1	4.6	3.9	6.3
Marijnissen 02/01/06	5.6	5.1	3.9	6.6
Halsema 20/11/02	5.1	4.8	4.7	5.9
Halsema 20/01/03	5.1	5.0	4.6	6.0
Halsema 6/04/04	4.7	4.1	3.6	5.9
Halsema 02/01/06	4.9	4.3	3.5	6.3
Herben 21/10/02	4.1	4.5	4.2	2.9
Herben 20/01/03	4.5	4.7	4.7	3.1
Herben 6/04/04	4.0	4.8	4.9	2.9
Van As 02/01/06	3.4	3.8	4.3	2.6
Ditrich 21/04/03	4.9	4.3	4.8	5.4
Ditrich 29/09/03	4.6	5.2	4.1	4.9
Ditrich 6/04/04	4.9	5.2	5.3	4.9
Ditrich 02/01/06	4.1	4.1	4.5	3.7
Wilders 26/09/04	4.1	4.6	5.1	2.8
Wilders 15/11/04	4.4	4.9	5.7	3.0
Wilders 02/01/06	3.5	4.0	4.8	2.3
Rouvoet 02/01/06	5.3	6.1	5.2	5.2
Wiegel 02/01/06	4.8	5.3	6.9	3.6

Met 31% voor de linkse combinatie scoort dat hoger dan we doorgaans vaststellen. De 10% van de huidige regeringscombinatie is de laagste score die we tot nu toe hebben vastgesteld. Onder CDA- en VVD-kiezers scoort geen enkele combinatie meer boven de 27%.

Regeringsvoorkeuren

Gewenste regering	Allen 27/1/03	Allen 2/6/03	Allen 02/01/06	CDA 02/01/06	VVD 02/01/06	PvdA 02/01/06
CDA+PvdA	48%	29%	12%	24%	3%	11%
CDA+VVD+LPP	20%	16%	5%	5%	18%	0%
CDA+VVD+D66	25%	27%	10%	16%	27%	1%
PvdA+VVD	4%	15%	8%	7%	12%	12%
CDA +VVD+CU+SGP		4%	7%	12%	4%	1%
PvdA+SP+Groen Links			31%	12%	3%	59%
andere combinatie			7%	4%	10%	5%
geen voorkeur	3%	9%	14%	10%	20%	11%

Het vertrouwen in de regering is weer wat aan het oprabbelen. 4.0 blijft echter een lage score. De score onder PvdA-kiezers is lager dan ooit.

Vertrouwen in de regering	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA	kiezer D66
9/06/03	4.5	5.9	5.8	3.0	5.2
16/06/03	4.8	6.1	5.7	3.6	5.0
18/08/03	4.5	6.1	5.4	2.9	4.8
1/09/03	4.2	6.0	5.2	2.5	4.4
22/09/03	3.8	5.4	5.0	2.3	3.8
8/12/03	3.7	5.2	4.8	2.3	3.7
19/01/04	4.0	5.3	5.0	2.8	4.4
29/11/04	3.9	5.4	4.7	2.3	3.8
21/03/05	4.2	5.9	4.9	2.6	4.3
02/01/06	4.0	5.6	5.2	2.2	4.1

Balkenende en Zalm scoren iets hoger dan ze normaliter scoren.

Balkenende scoort minder dan 6.0 bij de CDA-kiezers. Zalm scoort langzamerhand bij de VVD-kiezers weer duidelijk in de 6. Bij de CDA-kiezers doet hij het weer slechter.

	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Balkenende 7/10/02	6.2	7.3	6.5	4.8
Balkenende 9/06/03	4.7	6.4	5.6	3.3
Balkenende 29/09/03	4.1	6.2	5.1	2.5
Balkenende 02/01/06	4.3	5.9	5.4	2.6
Zalm 7/10/02	6.6	6.8	7.5	6.2
Zalm 20/01/03	5.5	6.1	7.2	4.2
Zalm 29/09/03	4.3	5.5	6.1	2.8
Zalm 02/01/06	4.3	4.9	6.4	2.9
De Graaf 7/10/02	5.9	5.8	5.8	6.7
De Graaf 30/12/02	5.3	4.9	5.5	6.1
De Graaf 29/09/03	4.5	5.0	5.2	3.8
d	3.9	4.4	5.0	3.0

Dat het kabinet de rit uitzit krijgt nog wel een vrij hoge score (62%).

Verwachte levensduur van huidig kabinet	Allen 2/6/03	Allen 20/9/04	Allen 02/01/06	CDA kiezer	VVD kiezer	PvdA kiezer
Ze maken de vier jaar vol	47%	54%	62%	83%	75%	40%
Ze valen in 2006	4%	4%	32%	13%	21%	53%
Ze vallen in 2005	13%	19%	0%	0%	0%	0%
Ze vallen in de 2e helft 2004	15%	8%				
Ze vallen in de 1e helft 2004	15%					
Ze vallen in 2003	6%					
Weet niet/geen antwoord	6%	10%	6%	4%	4%	8%

De scores van de ministers worden vergeleken met hun scores rond de vorige jaarwisselingen en de start van het kabinet. Het is het saldo dat de ministers socren voor wat betreft hoge en lage verwachtingen. De positie van Minister Verdonk is de afgelopen 2 jaar sterk verbeterd en zij staat ruimschoots bovenaan. Ministers Brinkhorst, Hoogervorst, De Geus en Remkes zijn sinds begin 2004 fors verslechterd.

Saldo hoge en lage verwachtingen	Allen 9-6-2003	Allen 2-1-2004	Allen 2-1-2005	Allen 2-1-2006
Verdonk	-17%	-28%	-10%	-6%
Bot		-37%	-15%	-24%
Kamp	-8%	-24%	-20%	-27%
Zalm	9%	-20%	-17%	-27%
Pechtold				-29%
Veerman	-20%	-28%	-24%	-35%
Peijs	-18%	-29%	-35%	-35%
Donner	-2%	-31%	-41%	-35%
Balkenende	-25%	-37%	-27%	-36%
van den Hoeven	-10%	-23%	-35%	-37%
Van Aardenne	-16%	-29%	-32%	-37%
Brinkhorst	-15%	-27%	-43%	-39%
Dekker	-17%	-30%	-37%	-41%
Hoogervorst	-9%	-27%	-31%	-43%
De Geus	-9%	-27%	-35%	-45%
Remkes	-21%	-32%	-43%	-49%

Het onderstaande overzicht laat de verschuivingen zien van de start van het kabinet naar de politieke voorkeur. Bij Minister Verdonk is heel goed te zien hoe groot het verschil in haar beoordeling is naar CDA- en VVD-kiezers aan de ene kant en PvdA-kiezers aan de andere kant. Bij de CDA-kiezers staat Verdonk op de eerste plaats, Balkenende op de tweede plaats (met een score van maar 2%. Remkes staat onderaan. Bij de VVD-kiezers scoort Verdonk +50%, en staat Zalm er ook goed voor. Balkenende scoort -18%. Ook bij de VVD-kiezers staat Remkes onderaan. Bij de PvdA-kiezers scoren alle ministers laag. Pechtold en Bot doen het dan nog het best. Verdonk staat op de derde plaats. Balkenende staat met -84% onderaan

Saldo hoge en lage verwachtingen	CDA 9/6/03	CDA 2/1/06	VVD 9/6/03	VVD 2/1/06	PvdA 9/6/03	PvdA 2/1/06
Verdonk	-8%	26%	-8%	50%	-7%	-54%
Bot		-14%		2%		-46%
Kamp	10%	-14%	10%	7%	23%	-61%
Zalm	41%	-16%	41%	42%	61%	-74%
Pechtold		-19%		-21%		-45%
Veerman	0%	-18%	0%	-15%	-11%	-64%
Peijs	-3%	-13%	-3%	-22%	-12%	-60%
Donner	23%	-8%	23%	-21%	13%	-70%
Balkenende	32%	2%	32%	-18%	-6%	-84%
van den Hoeven	12%	-14%	12%	-23%	-1%	-69%
Van Aardenne	0%	-31%	0%	-21%	-7%	-60%
Brinkhorst	-3%	-29%	-3%	-20%	-3%	-61%
Dekker	-7%	-30%	-7%	-19%	-9%	-66%
Hoogervorst	8%	-38%	8%	-5%	14%	-73%
De Geus	12%	-31%	12%	-27%	6%	-74%
Remkes	-4%	-39%	-4%	-30%	5%	-70%

Een manier om de electorale positie van de partijen in te schatten is om de kiezers zelf te vragen hoeveel zetels de partijen gaan halen. Deze vraag zullen we in de aanloop naar de verkiezingen van 2007 maandelijks vragen.

Hieronder de eerste uitslag met een uitsplitsing naar de politieke voorkeur van 2003.

Ten opzichte van de peilingen zelf valt op dat de verschuivingen ten opzichte van de vorige verkiezingen kleiner is.

Dat kan zijn omdat men zich er nog niet echt zo mee bezig houdt, of omdat men verwacht dat uiteindelijk de echte uitslag dichter bij de vorige verkiezingen zal liggen dan de peilingen nu aangeven.

Verwachting aantal zetels bij volgende Kamerverkiezingen	Verk. TK 2003	Verw. TK2007	TK2003							
			CDA	VVD	PvdA	LPF	GrLinks	D66	SP	Andere
CDA	44	36	37	37	34	36	35	39	35	36
PvdA	42	47	45	46	50	47	48	47	49	44
VVD	28	27	28	29	25	25	26	26	24	27
SP	9	12	12	11	14	12	13	11	14	12
Groen Links	8	9	8	8	10	8	11	10	10	9
LPF	8	3	2	3	2	4	2	3	3	3
D66	6	5	5	5	4	4	4	6	5	5
ChristenUnie	3	4	5	4	4	4	5	4	4	4
SGP	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Groep Wilders	0	3	4	4	2	6	2	2	2	4
Andere Partijen	0	2	2	2	3	3	3	2	2	3
Totaal	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150